

Esame di idoneità LM 2017/18

TESTO IN CROATO

Deset dana pakla: Vrlo je lako uči, ali gotovo nemoguće izaći. Neustrašiva novinarka provela je deset dana u ustanovi za mentalne bolesnike i otkrila strahote. Bila je prva novinarka koja je na tajnom zadatku doista ušla u ludnicu u svojstvu pacijenta.

Od djetinjstva je sanjala kako će postati spisateljica te ju je obitelj doživljavala kao buntovnicu koja se ne uklapa u ono što se očekuje od "mlade dame" tog doba. Kad je Elizabeth imala šest godina, njen je otac umro, a majka se preudala kako bi finansijski zbrinula obitelj. Njen je očuh bio vrlo nasilan muškarac koji je zlostavljao njenu majku te braću i sestre, pa je naposljetku došlo i do razvoda. Elizabeth je tada shvatila da će morati uzdržavati majku, pa se zaputila na učiteljski studij kako bi postala profesorica. No, budući da je uzmanjkalo novca za njeno školovanje, uselila se s majkom te su zajedno otvorile pansion koji su vodile. Još uvijek je sanjala o tome da piše te se velikom snagom volje i uvjerljivosti uspjela zaposliti kao dopisnica Pittsburgh Dispatcha za 5 dolara na tjedan.

Ono što je djelovalo kao hobi i honorarni posao ubrzo se pretvorilo u veliku avanturu i uspjeh. Poznata po svojoj želji da istražuje, oduševljavala je člancima u kojima je otkrivala užasne uvjete rada te neravnopravan tretman žena i djece u brojnim tvrtkama. Ponukana uspjehom, 1887. se preselila u New York - gdje je i postala pionirka ženskog istraživačkog novinarstva i legenda novinarstva općenito. Novinarka u ludnici | Autor: Facebook Foto: Facebook Tajni zadatak Kasnih 1880-ih, novine su bile prepune izvještaja o zlostavljanju u raznim ustanovama za mentalne bolesnike, a 23-godišnja Elizabeth se odlučila otići na tajni zadatak u kojem je željela razotkriti stvarne uvjete koji vladaju u ustanovama za psihičke bolesnike, a ne one koji se prikazuju javnosti. Zaputila se u Blackwell's Island Insane Asylum, bolnicu za psihijatrijske slučajeve smještenoj na otoku. Sitna, elegantna i zgodna Elizabeth, kako bi izgledala uvjerljivo, odjenula se u poderanu i istrošenu odjeću, prestala se kupati i prati zube. Osim toga, satima je pred ogledalom uvježbavala "luđački izraz lica". Pogled u daljinu izgleda najluđe, zapisala je. Uskoro je započela svoje dezorientirano lutanje gradom u kojem bi pričala sama sa sobom, dobacivala ljudima, izgledajući nestabilno...

Esame di idoneità LM 2017/18

TESTO IN SERBO

Mogerini: Balkan nije dvorište Evrope, već njen deo

Visoka predstavnica EU za spoljnu politiku i bezbednost Federika Mogerini izjavila je da je Balkan jedan od prioriteta Unije.

Piše: Danas Online

Politika, Bg., 28. avgust 2017.

Foto: FoNet / Nenad Đorđević

Mogerinijeva je na otvaranju konferencije ambasadora EU istakla da su na Balkanu ove godine tenzije zabrinjavajuće rasle, ali da su partneri u regionu uvek uspijevali da potvrde želju i sposobnost da napreduju na putu ka Uniji jer to "traži njihovo stanovništvo", prenosi Srna. Kako navodi ova agencija, ona je navela da im je Unija pomagala na tom putu, ali da je to bila njihova zasluga, jer mladi to traže od svojih lidera.

"Možda će biti teško, možda će biti izazov, možda će biti bolno sa vremena na vreme raditi na pomirenju i dobrosusedskim odnosima, ali ako na kraju dana to ljudi traže od vas, to morate da obezbedite. Mi smo tu da omogućimo da to obezbedete", rekla je Mogerinijeva, prenosi Srna.

Prema rečima Mogerini, Balkan nije dvorište Evrope, već sama Evropa, te je istakla da se naljuti svaki put kada se "priateljima Unije na Balkanu" kaže da su "na putu ka Evropi".

Mogerini je podsetila da će uskoro sastati sa predsednikom Srbije Aleksandrom Vučićem i Kosova Hašimom Tačijem kako bi bio nastavljen dijalog Beograda i Prištine.

"Treba da postavimo kao naš cilj do kraja ovog mandata da vidimo značajne korake za svakog balkanskog partnera na putu ka EU", rekla je Mogerinijeva.

Ona je navela da sledi još posla, kako unutar tako i izvan EU, ali da smatra da je to realan i ambiciozan, ali mogući i potreban cilj u narednim godinama.

Esame di idoneità LM 2017/18

TESTO IN SERBO CIRILLICO

На ћирилица без спина

Политика, четвртак, 18.06.2015.

„Политика“ није подлегла таблоидизацији Фото Д. Јевремовић

Иницијатива да се свим штампаним медијима преполови порез добила је једногласну подршку надлежног скупштинског одбора и остало је само да се начине неопходне законске измене. С друге стране, још нема званичних реакција на предлог издавача новина које се штампају ћирилицом да им се потпуно укине ПДВ, јер осим тога што негују службено писмо Републике Србије, нису подлегли таблоидизацији.

Акција коју су покренули „Политика“ и „Вечерње новости“ изазвала је одушевљење оног дела јавности који верује да је ћирилица озбиљно угрожена.

„Браво! Требало би да држава сама предузме такву иницијативу, срамота колико не чувамо своје“, коментарисао је један наш читалац на сајту „Политике“, док је други, на сајту „Новости“, честитао на иницијативи и чак предложио да се организује потписивање петиције.

„Најзад нешто паметно као први корак у заштити ћирилице. Наредни треба да буде смањивање ПДВ-а на сва издања на ћирилици и на јавне рекламе и остало“, написао је наш читалац Ненад Маринковић.

Акција је изазвала многобројне коментаре и на друштвеним мрежама. Рајна Раовић, корисница „Фејсбука“, изнела је став да смо, „ако сачувамо писмо и језик, сачували себе без обзира на то где живимо“.

Осим поменута два листа, на ћирилица излази и војвођански „Дневник“, а од недељника НИН и „Печат“. Иницијативу је подржао и УНС, који сматра да, ако би се идеја усвојила, поменути медији не би требало да се посматрају као привилеговани јер поред тога што чувају национално писмо имају веће софтверске трошкове, а текст штампан ћирилицом заузима 20 одсто већи простор него онај штампан латиницом.

Esame di idoneità LM 2017/18

TESTO IN ITALIANO

Corriere della Sera, 30 agosto 2017

La generalessa dei tubi d'acciaio, «così guido una squadra di uomini»

Mariaelena Bressan, ingegnere di 35 anni e futura mamma, responsabile dei trattamenti termici dell'acciaio alla TenarisDalmine di Arcore. La sua storia è emblematica: l'occupazione femminile a Milano è tra le più alte d'Italia

Mariaelena Bressan, 35 anni, responsabile del trattamento termico dell'acciaio alla Tenaris di Arcore

«Finalmente. Magari diventa più morbida...». Ride Mariaelena Bressan, ingegnere di 35 anni, ripensando a quello che le hanno risposto i cinquanta uomini della sua squadra, quando ha annunciato loro di aspettare un bambino.

Da cinque anni li «comanda» tutti, operai e impiegati, come responsabile dei trattamenti termici dell'acciaio nello stabilimento industriale TenarisDalmine di Arcore. «C'è ancora un certo pregiudizio nei confronti delle donne, soprattutto nel mio campo. L'unica è presentarsi estremamente competente, con rigore assoluto. Forse persino un po' rigida. Nella vita personale — spiega — credo di essere tutto il contrario».

È faticoso lavorare senza altre donne nella squadra. «Una chiacchiera ogni tanto con una collega mi piacerebbe...», sorride. All'impianto fa caldissimo. Lei è al vertice: sotto operai ed impiegati, tutti maschi.

Arriva, divisa ed elmetto in testa, alle sei del mattino. Si mescola ai compagni di lavoro. Controlla i monitor e i forni, che raggiungono i 1.200 gradi. È anche responsabile della sicurezza delle persone che lavorano lì. Per ogni intoppo, lei interviene: «Gli impianti, altamente tecnologici, funzionano 24 ore, senza interruzioni— racconta —. Sono reperibile anche di notte e nei fine settimana».

A casa si trasforma: maglione e capelli sciolti. Le piace cucinare, suonare il pianoforte, andare in montagna, leggere. «Il lungo cammino della libertà» di Nelson Mandela il romanzo preferito: «Insegna la tenacia, la forza di volontà. Quello che io cerco di trasmettere, con una certa umanità al di là dei modi spicci, a chi lavora con me. Facciamo tutti una vita abbastanza pesante».